

УДК 338.48

Тарас Перегінякстудент V курсу спеціальності «Право»,
Львівський університет «Бізнесу та права»*Науковий керівник:***Орислава Графська**д-р екон. наук,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

ТУРИСТИЧНІ ДИСТАНЦІЇ ТА ЇХ НОРМАТИВНО- ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

В період сучасного розвитку туристичної галузі в Україні, питання туристичних дистанцій та регулювання їх діяльності за допомогою нормативно – правової бази стає дедалі актуальнішим. Хоча в сучасних кризових умовах воєнного стану в Україні туристична галузь та туристичні дестинації, можна віднести до найбільш збиткових, які потерпають найбільше, все-таки питання відновлення та збереження їх функціонування в після воєнний період стає актуальним вже зараз. Адже відомо, що жодна галузь ринкової економіки не може функціонувати без належного нормативно – правового забезпечення, тому розглянемо основні їх аспекти.

Туристська дестинація – це вирішальний елемент регіональної туристської системи і суб'єкт управління регіонального розвитку. Її можна сприймати як територію із певним переліком засобів обслуговування й послуг, зручностей для забезпечення всіляких потреб туристів.

Дестинація (лат. *destino* – «призначення», «місцезнаходження») – це географічна територія, яка є привабливою для туристів завдяки наявності унікальних або специфічних туристсько-рекреаційних ресурсів та відповідної інфраструктури, доведених до споживачів у вигляді готового туристичного продукту з метою задоволення їх найрізноманітніших

потреб. Іншими словами, це місце призначення туриста, де він має реалізувати мету своєї подорожі. Європейська Комісія визначила дестинацію як «територію, яка окремо ідентифікується і підтримується для туристів як місце відвідування й у межах якої туристичний продукт виробляється одним чи декількома закладами або організаціями» [1].

Законодавство України визначає туризм одним з пріоритетних напрямків та створює правові засади для розвитку туризму та мінімальні гарантії захисту прав туристів. Так, зокрема, прийнятий Верховною Радою України 15 вересня 1995 р. Закон України «Про туризм» констатує, що «держава проголошує туризм одним з пріоритетних напрямів розвитку національної культури та економіки і створює сприятливі умови для туристичної діяльності» [2, с. 3], а прийнятий 18 листопада 2003 р. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» встановлює засади раціонального використання туристичних ресурсів та регулює відносини, пов'язані з організацією і здійсненням туризму на території України [3].

Закон України «Про курорти» «визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади розвитку курортів в Україні та спрямований на забезпечення використання з метою лікування і оздоровлення людей природних лікувальних ресурсів, природних територій курортів, які є надбанням народу України, та їх охорони» [4].

На теперішній час в Україні створено правове поле для розвитку туризму в окремих територіях та ефективного використання рекреаційних земель. Так, згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» в ст. 62 визначено курортні і лікувально-оздоровчі зони як «території, які мають виражені природні лікувальні фактори: мінеральні джерела, кліматичні та інші умови, сприятливі для лікування і оздоровлення людей» [5].

Правову основу організації та здійснення туристичної діяльності становить:

- Спеціальне законодавство;
- Загальне законодавство.

До спеціальних нормативно-правових актів відносяться вище перераховані закони України «Про туризм», «Про курорти», Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності, та інші, котрі регламентують відносини в сфері туризму. До загальних нормативно-правових

актів відносяться закони України «Про страхування», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про особисте селянське господарство», «Про захист прав споживачів», «Про оплату праці», «Про охорону праці», «Про природно-заповідний фонд України», Господарський, Податковий та Земельний кодекси та багато інших, які лише певною мірою регулюють відносини у туристичній сфері. Варто відзначити, що важливу роль у регулюванні відносин у сфері туризму відіграють підзаконні нормативно-правові акти, до яких відносяться Постанови Кабінету Міністрів України та відомчі нормативно-правові акти (накази, рішення, розпорядження тощо).

Проводячи аналіз нормативно-правових актів, прийнятих органами місцевого самоврядування щодо розвитку туризму та туристичної галузі загалом, свідчить про зацікавленість більшості областей України у впровадженні нових форм організації туристичної діяльності на своїх територіях тобто дестинаціях. Як наслідок цієї зацікавленості є розроблені та прийняті обласні та міські програми розвитку туризму; в якості прикладу можна навести Програму розвитку туристичної галузі м. Львова на 2016–2022 роки [6], затверджені регіональні заходи по виконанню Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року та ін., хоча на нашу думку в вище згаданій програмі відбудуться ряд змін та доповнень зумовлених настанням воєнного стану в нашій державі, що дуже сповільнило розвиток туристичної галузі загалом.

Отже, проводячи аналізу законодавства України, щодо забезпечення діяльності туристичної галузі та сфери туризму загалом, а також практичний досвід реалізації свідчать, що перераховані вище нормативні акти, створюють правову основу для формування та розвитку туристичних дестинацій та туристичної галузі, в окремих територіях, селах, містах та регіонах країни. Але, враховуючи те, що більшість регіонів України мають великий туристичний потенціал, який недостатньо використовується, нормативно-правове забезпечення процесів формування туристичних дестинацій, їх розвитку та ефективного функціонування потребує змін та оновлення, та невід'ємною частиною змін та доповнень, будуть запропоновані програми, щодо встановлення та відновлення їх в після воєнний період.

Ключові слова: туристичні дестинації, нормативно-правове регулювання, законодавство.

Список використаних джерел

1. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – URL: <https://uk.wikipedia.org>
2. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР (із змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – Ст. 241.
3. Про внесення змін до Закону України «Про туризм» : Закон України від 18.11.2003 р. № 1282-ІУ // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 13. – Ст. 180.
4. Про курорти : Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2026-ІІІ (із змінами) // Офіційний вісник України. – 2000. – № 44. – Ст. 1884.
5. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-ХІІ (із змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.
6. Програма розвитку туристичної галузі м. Львова на 2016–2022 роки : ухвала Львівської міської ради від 04.02.2016 № 134. – URL: [https://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/\(SearchForWeb\)/0D1D528CFBA5349AC2257F5400535D89?OpenDocument](https://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/(SearchForWeb)/0D1D528CFBA5349AC2257F5400535D89?OpenDocument) (дата звернення: 18.03.2021).